

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felölts szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A magas politika.

Mikor a koalíció a kormány megalakítására vállalkozott, mikor a függetlenségi és 48-as part többséget nyert a parlamentben, az egész nemzet bizalommal nézett a jövőbe, mert tudta, hogy azok, kiknek kezébe Magyarország sorsa most van letéve, lángoló hazaszeretettel, becsületes lélekkel fognak munkálkodni a rég várt megújulás, megerősödés alapjain.

A nemzet reménységében nem csalatkozott, mert a kormány egy év alatt számtalan tanujelét adta annak, hogy egyedüli törekvése, egyedüli célja Magyarország gazdasági erejének fejlesztése, a nemzeti törekvések kivívása és az ausztriai befolyás meggyengítése.

Az a sok üdvös törvény és rendelet, mely eddig a kormány működésének nyomában fakadt, záloga a jövő munkásságának is.

És mégis, azok a sötétben bujkáló fekete politikusok, kik nem tudják felelni hatalmuk széthullását, tekintélyük bukását, befolyásuk megsemmisülését, örökös aknamun-

kájukkal nem szünnék meg egy percre sem azon dolgozni, hogy valamiképen bomlasztó éket verjenek a szövetséget pártok erőteljes fájának törzsébe és ez által szétforgácsolják, széthasogassák azt alkotó elemeire.

Hála az égnek és a vezérférfiak tapintatos előrelátásának, ez mind a mai napig nem sikerült és nem is fog sikerülni addig, míg a cél egy lesz, míg a törekvés ugyanaz marad, míg erőt nem vesz a mostani vezéreken az önzésen alapuló magyar átok, a visszavonás.

Pedig ezt akarják elérni a bukkott politikusok s ha másként nem sikerül, még attól sem rettennek vissza, hogy lassan behizelegjék magukat a most vezetőképes pártok közű és ott folytassák pokoli munkájukat.

Ilyen jelenséggel már több ízben találkozhattunk és legujabban ismét egy ily törekvéssel találkozunk. Tisza István gróf megmozdult geszti magányában. Az alkotmány ellen elkövetett merényletek e legelső nagymestere, kinek példáján buzdultak a későbbiek, a vakmerőbbek, a darabontok, visszatér a po-

litika színterére és a koalíciós pártokkal szorosán összefüggő új pártot óhajtat magának toborzani, mely felemelje ismét oda, honnét saját maga letaszította magát, a hatalom polcára.

Vigyázni kell az ő közeledésére, mert sohasem tudhatja az ember, kinek mi lakik a veséjében. Igaz, hogy az ő megjelenése a politika terén nem olyan aggasztó jelenség, mint amily aggasztó az az áskálódás, melyet a láthatatlan vakondok tömege magával hoz. Ezek állandóan azt az állítást lopják be a nemzet lelkébe, hogy a koalíciós kormány Béccsel ép úgy megalkuszik, mint roszhirű elődei.

Ez az állítás azonban a legrutább rágalom. Ha a nemzeti kormány nem is képes, valamit az osztrák ármánykodással szemben radikálisan keresztülvinni, ez csak azt jelenti, hogy nem akarja elvágni meggondolatlan elhamarkodottsággal a biztos jövő útját, melyen a haza felvirágoztatását bölcs mérsékllettel, higgadt türelemmel megközelítheti.

Vihneyi emlékek.

A „Debreczen” számára írta: S. Rózsi.

Május, rügybontó, virágfakasztó üde május, udvözölöm madardaltól visszhangzó pompától! Ényhe, lágyan sunanó lehelletted egy közeledő virágos, napsugaras nyár előérzetét lopja a szívembe. — Eszembe jutnak azok a kellemes napok, amelyeknek feledhetetlen benyomásait a halk májusi fuvalom eleveníti fel.

Vajjon eljutott-e már a tavasz jöltévé, áldást osztó melege abba az elrejtett, szűk völgybe, ahol az elmúlt esztendő legszebb szakát átéltem? Sötétzöld fenyvesek, itt-ott lombos fák borítják a mintegy 20 km hosszú, keletről nyugatra kigyózó vonalban húzódó s folyton emelkedő keskeny völgy hegyoldalait. E völgy közepén fekszik a vihneyi kis fürdőtelep, melynek épületei részint a völgy alján, részint pedig a hegy oldalán vannak elszórva. Nem égbemeredő, óriási hegyzsin-teleket lát itt az ember, melyek nagyszerűségük mellett is bizonyos szorongással töltik el a szívet, hanem középmagasságu, pajkos összevisszaságban guggoló hegy gerinceket, melyekre jól ápolt serpentin utakon könnyen fel lehet jutni s a melyekről oly elragadóan

szép kép tárul a szem elé, hogy az embernek szinte kedve kerkedik, a mindenfelől előkandikáló szűk völgytorkolatokban bujdosni játszani. M gúnyosok a élek a bubajos kép látán s oly nyomon t hogy be ne, hogy egy hosszú életem át sem bírja elfelejteni.

A hegy tövében vidám mormogással csörtet egy kis patak; vize azonban nem oly tiszta, mint más hegy-patakoké. Hja, az emberek munkára fogták. Ércüket zuzatnak vele az egész völgy hosszában és az ércet izsapja a vizet tejéjékre festi. Az egész vidéken valami csendes, álmagat nyugalom ömlik el, amelybe pezsgő élénkséget kivált a fővárosi fürdővendégek hoznak, akik a nyári hónapok alatt valóságos elárasztják a gyönyörű kis fürdőt. A szállodák, a gyógyterem, az illatos, virágzó parkok a repkényvel befutott lugások megtelnek világos ruhás mosolygó alakokkal, akik a nagy város lüktető zaja eől menekülnek e földi paradicsomba, hogy fáradt idejeiket megacélozzák balzsamos levegőjében gyógyhatású vasas vízében.

Komoly hivatalnokok, hosszuhajú, sápadt művészek, az érettségi izgalmaiktól sápkóros ifjak keresnek itt üdülést, vagy gyógyulást.

A sétatér fái alatt fiatal leánykák szívják a balzsamos fenyőillatot, mely hivatva van areukra egy kis ude pirosságot varázsolni. Az ismerkedés rendezésén a gyerekek révén párt alakulnak a mimakra (apa aranylag kevés van) s csak hamar megindul a társalgás az egész vonalon.

Egész nap nagy az élénkség a játszótéren, a tennispályán parkokban, sőt még az olvasó teremnek is jut publikum a pápaszemés bácsik személyében, akik újsághalmazokba temetkezve böngészik a legfrissebb politikai híreket.

Estefelé, mikor a nap a hegyek mögé vonul, elszéled a közönség a szebbnél-szebb sétányokra. Vacsora után a táncterem a közös találkozó hely, hol mindig akad egy jószívű néni, aki döngeti a zongorát, a mindig táncra kész fiataloknak.

Hja, mert a lánynak főleg a pesti lánynak a tánc az eleme. Táncoló ifju ugyan vajmi kevés volt, mert egyiket gyenge, a másikat erős szívverés, esuz, sápkór, vagy más efféle baj tiltotta el a táncra járó felhevüléstől, de a magunk fajta fiatal lányoknál nem az a fő, hogy kivel táncol, hanem maga, a tánc.

Raktuk tehát a bostont, csárdást egy-

BILKEI ÉS RADOVÁNOVICS

cső dtömegéhez leltározott összes áruk. u. m.: festmények, szentképek, tájképek, történelmi képek, keretek stb. Nyugoti-utca 38. szám alatt rendkívül olcsó árban elárusíttatnak.

— Az árusítás május 16-tól naponta délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig folyik. —

A cselédtörvény tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 23.

A mikor Justh Gyula elnök az ülést megnyitja, alig van valaki a teremben, Napirenden a cselédtörvény van, de még maga Darányi, az érdekelt miniszter sincs itt. Csúpan Wekerle beszélget a képviselőkkel.

A jelentések sokáig húzódnak el, az elnök kétszer is hiába kezd belé a napirendhez.

Végre elkezdik a tárgyalást, Bródy Ernő felszólalásával.

Justh Gyula elnök megnyitja az ülést és felolvastatja a múlt ülés jegyzőkönyvét, majd megteszi az elnöki jelentéseket. Jelenti, hogy új választást kell kiírni Gernyeszegen Filep Albert halála miatt és Losoncon, mert Molnár Antalt ceglédi közjegyzővé nevezték ki. Ezután felolvassák az újabban beérkezett kérvényeket.

Szabó István a győrmegyei árvizek dolgában sürgős interpellációt jelentett be.

Baloghy Ernő, mint a mentelmi bizottság elnöke betérjeszti ifj. Madarász József Petrovics István és Hodzsa Milán mentelmi ügyeit.

Következik a cselédtörvény tárgyalása. Bródy Ernő személyes megtámadatás címén reflektál Darányi miniszter legutóbbi beszédére. A miniszterrel szemben kijelenti, hogy kötelező balesetbiztosítás ez idő szerint tényleg nincs, a meglévő törvény a célnak nem felel meg. Visszautasítja azt a vádat, hogy a Házban kívül másként beszél, mint benn. Ő odakinn semmiképp nem beszélt a cselédtörvényről, itt a Házban nyilatkozott róla először.

Darányi Ignác földmívelési miniszter szerint a gazdasági cselédek biztosítása kötelező. A másik inkriminált passzus pedig nem Bródyra, hanem tisztelt szomszédjára, Mezőfire vonatkozott. (Derültség.)

Okolicsányi László rendkívül fontosnak tartja a javaslatot s legfontosabb feladat, hogy jó viszonyt teremtsen a gazda és a cselédek közt. E szempontból helyesli a javaslat intézkedéseit és szigorú is. Hosszadalmasan fejtegeti a javaslat intézkedéseit. Főképpen a cselédek orvoslásáról intézkedő szakaszról szól, kijelentvén, hogy

ezt a szakaszt törölni kell. Terhesnek tartja az iskolázatásról intézkedő részt is. Ezt nem szabadna addig végrehajtani, míg az általános ingyenes népoktatás nincs meg. Veszedelemesnek tartja, hogy a javaslat intézkedései alapján ki fog fejlődni a cselédprókátorok fajtája. Ezért ki kell mondani, hogy cselédpörökben eljárási költségek nincsenek helye. Kifogásai ellenére is elfogadja a javaslatot.

Nemzetiségi hang.

Vlád Aurél román nemzetiségi képviselő helytelennek tartja már a javaslat kiindulási pontját is. Ez a törvényjavaslat sem szerencsésebb egyéb hasonló törvényeknél, a melyek a sztrajkot lehetetlenné akarták tenni. A fegyelmet és rendet sem bittal sem becsületbe gázló kifejezésekkel föntartani nem lehet. Minden józan gondolkodású embernek örülnie kell annak, hogy az önrzetes munkásság kikéri magának, a becsületében való gázolást. Ez a törvény a rossz cselédek ellen nem fog védelmet nyújtani, csak a jó cselédnek van kárára. Hiába fogja a törvényhozás a gazdának megengedni ezeket a jogokat, az önrzetes munkásság megtalálja az eszközöket, amelyek után elmegy a gazdának a kedve a házi fenytést alkalmazni. A javaslat betérjesztése idő előtti. Mit várunk a fészolgabiróktól, a mikor közigazgatásunk sem nem szabad, sem nem igazságérző? A mi közigazgatásunknál nem a jogi elvek, hanem az önkény uralkodik. Nem érett arra, hogy ilyen fontos hatáskört ráruházzunk. Egyáltalán az igazságok ellen ilyen reakcionális intézkedésekkel eredményesen fellépni nem lehet. Szociális törvénynek nem lehet az a jellemző tulajdonsága, hogy a gyengébb felet legerősebb fegyverrel elüsse. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti. Szünet után az elnöki széket Rakovszky István foglalja el.

Horvát József (marosújvári) kijelenti, hogy azok ellen a hatvanhetesek ellen, kik 1905. november 18. óta a koalícióval küzdöttek, a függetlenségi-párt orvátmadást nem intézhet. Ép ezért akkor is kritizálná a javaslatot, ha nem hatvanhetes, hanem negyvennyolcas miniszterrel állana szemben. Az első nagy kifogása az, hogy olyan politikával, mely robbantó anyagot feleslegesen visz a közéletbe, nem érhet egyet. Tény, hogy bizonyos reformok elodázása türelmetlenné teszi a nemzetet. Ily körülmények között nem célszerű az agitacionális anyagot szaporítani. Azt hiszi, hogy a javaslat ellen

való aggályai nagyon nehezen oszthatók el. Mit ér el a javaslattal a miniszter? Felizgatta ugy a gazdákat, mint a szociálistákat és a koalícióban is visszavonást okozott. Pedig a koalíció helyzete rózsásnak nem mondható. (Zaj, mozgás.) A miniszter nem számolt a gyakorlattal, mikor a javaslatot benyújtotta, hanem a teóriák ködös birodalmába tévelyedett el. Ez a javaslat nem fogja a koalíció barátjainak számát szaporítani.

A javaslat szociális intézkedéseihez hozzájárul, sőt azokat szaporítaná, de ezek tekintetében is szükségesnek tartja a sorrendet és azt, hogy a reformot ne a gazdák, hanem az állam zsebére valósítsák meg. Elmondja kifogásait, noha azt hiszi, hogy ezek miatt őt is két oldalról ütök.

Buzáth Ferenc: Helyes. (Derültség.)

Horvát József úgy véli, hogy a mostani törvénnyel megint a csonka alkotások számát fogják szaporítani.

Városháza és vármegye.

Gázgyári munkások nyugbére. Debrecen város világitási bizottsága e hó 25-én, szombaton délután 5 órakor ülést tart, melyen folytatólag tárgyalja s valószínűleg teljesen el is készíti a légszuszgyári munkások nyugbér szabályzatának tervezetét. A bizottság ezenkívül több folyó ügyet is tárgyal.

Az erdei vasutasok drágasági pótléka. A város erdei vasutjának alkalmazottai drágasági pótlékot kérnek a várostól. A tanács a méltányos kérelmet teljesítette s 10 százalékos drágasági pótlékot szavazott meg az összes munkásoknak.

A tanyai iskolák telkei. A községi iskolaszék legutóbb tartott ülésén azt véleményezte, hogy az újonnan felállítandó tanyai iskolák részére lehetőleg a város adjon telket. A városi földek azonban, mint kitűnt, egytől-egyik bérbé vannak adva. Ez ügyben tegnap délelőtt népes értekezlet volt a városházán. Dr. Megyery Pál ügyvéd és Rickl Géza földbirtokos ajánlottak telkeket a felépítendő iskolák helyéül az Ondódon. Az ajánlatok fölött lehetőleg még e hó során határoznak.

mással lámpa oltásig, az az 10 óráig, mert a fürdő-biztos szigorúan betartja a házirendet. De a táncteremből való száműzetést nem mindig követte a lefekvés. Holdvilágos éjszakakon neha összeverődött egy kis társaság, mely engedve a pajkos leányok könyörgésének, elindult a közeli tóhoz csolnakázni. Holdfény mellett mámorító fenyőillattól környezve, ringó csolnakba ülni, mily mennyei élvezet! Ilyenkor a vig kedvet és hangos kacajt melázó, komolyság váltja fel. Megragadja lelkünket az idillykus nyárej noma fonsége. Csendes meghatottsággal ülünk a nyilsebesen tova sikló csolnakban.

A parti békák egyhangu kuruttyclásával ritmikusan esendülnek össze a halk evező csapások, melyeknek ne-zére egy-egy megriasztott lepke rebben fel. Az égen szélesesen szaggatott felhőfoszlányok uszkálnak, melyek mögő a hold el-el buvik, majd ismét előbukkan tündéri fényt vetve a sötét tótükörre, mely híven visszaveri a ragyogó csillagtabor képmását.

E percben megkondul a szomszédos falu toronyórája és hosszú ünnepélyes kongással veri az éjfélt. Elég! hangzik a mamák ajkáról és egymásután ugrálnak ki a partra, ki-ki egy feledhetetlen est emlékével tér nyugalomra.

A mindennapi szórakozás egyhanguságát felváltja olykor egy-egy kirándulás a vidék érdekesebb pontjaira. Legérdekesebb s egyuttal legtanulságosabb a selmecbányai kirándulás. Selmecbánya Vihnyétől mintegy 3 órányira fekszik. Az ut folytonos kanyarodások és hol kisebb, hol nagyobb emelkedés

mellett keskeny völgyben vezet fölfelé, egész a Vörös tóig.

Ez a völgy szépség és változatosság tekintetében a sztraceni völgyre emlékeztet. Ukozben, hol jobbról, hol balról lát az utazó egy-egy éreződt, vagy aranybányát s az azt környező ódonserü épületeket. A Vöröstóhoz felérve, hatalmas völgy katlanban megpillantjuk Selmecbánya városát s a körülötte lévő bányatelepeket, ahova kanyargós, diófakkal szegélyezett uton háromnegyed óra alatt jut be az erősen fékezett kocsi.

Maga a város girbe-görbe szűk utcáival s a hegy oldalára simuló 3-4 emeletes ódonserü házaival már maga is érdekes látványosság, de annál is érdekesebbek a benne megtekinthető bányák, nagyszerű gyűjtemények és régiségek.

Impozans látványt nyújt a bányászati és erdészeti akadémia hatalmas lépcsőzetével. A benne felhalmazott különböző ipar gyűjtemények, ásványok, gépek, a botanikus kert mesés növényzetével bámulatba ejtik a szemlélt.

Nem mindennapi élvezetet nyújt a városon kívül fekvő félig rombadólt „Ovár“ megtekintése. Jezsuita szerzeteseké volt valaha, most óriási holtíves kápolnájában a régiségtár van elhelyezve. A terem közepét hosszú asztal foglalja el, melynek üveg lapjai alatt reneteg mennyiségű ósrégi és nagybecsű okirat van felhalmazva, köröskörül néhány megtépett zászló, sisak, rozsdás pánca, görbe, csonka kard hirdeti a mult idők dicsőségét.

A háttérben durván faragott idom'talan, életnagyságu szent alakok állnak, melyek kézi tetesük idejében tán remekei voltak a szobrászatnak. Egy oldalfülkében, hol ágyugolyok halmazai mellett néhány ócska „deres“ álmodozik a dicső multról, melynek történelmében nekik is gyakran jutott szerep.

Egy rikító rajzokkal ellátott falragasz vonja magára a figyelmet. Felső részén szóról-szóra ez olvasható: „A táncnak az rendje“. I-ső Körülesendes, II. Cepedli, III. Körülforgós lengyel módra, IV. Német esárdás. Ennyi egy szusz! Utánna pihenés és enyelgés! Végre eszmarugó, ezt viraddúg jártak a legények.

A változatos műsor eléggé bizonyítja, hogy a hajdani „jeunesse dorée“ is értett a mulatozáshoz. Roskadózó, korhadó falépcsőn felmentünk a keskeny kőpárkányzatra, mely körül futja a mohos kápolna udvarát. Innen nyílnak az u. n. esont kripták, ahol rengeteg mennyiségű emberi esont, koponya, félig összeállított esontváz hever borzalmas összevisszaságban.

Fáklyafény mellett megtekintettük a földalatti börtönöket, melyek mélyen a vár alatt húzódo sötét folyosókba torkollanak. Dohos levegőjű, penészes kis odúk ezek, alig 3-4 négyzetméternyi területtel. Az ölnyi vastagságu falba vájt résen alig hatol be a viláosság egy halvány sugára. Összes butorzata egy fatömbből áll, melyre részatosan néhány deszkaszál támaszkodik. A nyomoruságos fekvőhely mellett egy vas-horog van a földbe ásva, mely a bilincs odaerősítésére szolgál.

Nem lesz kőműves sztrájk.

Alaptalan hírek.

A munkások szerződése.

— május 24.

(Saját tudósítónktól.) A helyi sajtó egy része végtelen előszere-ttel publikálja mostanság azt, mintha a kőműves segédek most az általános nagy tavaszi építkezések közepett egy építőipari sztrájkot akarnák rögtönözni. Irják, hogy a munkások amerikáznak a munkánál és hogy ennek folytán a munkaadók állandóan hadilábon állnak munkásaikkal.

Mint illetékes helyekről értesülünk ez a sztrájk hír nélkül minden komoly alapot, ellenben igen alkalmas arra, hogy a munkások és munkaadók között zavarokat idézen elő.

A kőműves segédek ez évben annál inkább nem sztrájkolnak, mert a másodéve Debrecenben kitört építő sztrájkból kifolyólag a kőműves segédek három éves szerződést kötöttek a munkaadókkal. E szerződés feltétlen joghatállyal bír mid-két félre és megbontása csak akkor következhetne be, ha valamelyik fél, eltekintve személyi vagy más kisebb nézeteltérésektől megszegné a szerződést.

Ezen szerződés pedig kötelező egészen a jövő tavaszi munkaidőig. Addig tehát kőműves sztrájkról szó sem lehet.

Az tény, hogy a munkások amerikáznak, de nem oly mértékben, hogy az valamely komolyabb következményeket vonna maga után. A mesterek részéről ezuttal épügy nem fenyeget a kizárás, amint a munkások részéről a sztrájk veszede-lme.

Az persze régen volt, mikor e szomorú helynek lakói is voltak. Ma már csak az elmúlt idők szellemét zavarja a pókok és patkányok serege, mely háborítatlan nyugalmat élvez földalatti birodalmában. Ingadozó lépcsőzeten kapaszkodunk fel a leg-felső básiyafokra s a százados kőparkányra dőlve nézünk a festői panorámát, mely innen a bámuló szemre elé tárul.

Ide a magasba csak mint örökös egy-hangu morajlás hatol fel az alant elterülő város zaja. A fehér kigyóként tekerődő országút mellett, mint két ragyogó tükör sima lapja terül el a Rosgrundi és a Vörösti, ez utóbbi, mely nevét sajtóságos színétől kapta, szinte lángolni látszik az alkony sugarak fényében.

Magányos bércfokon ódon fenyőfákkal körülvéve áll a kálvária; szemközt emelkedik komor falaival a leányvár, ez a legendáktól körül szárnyalt rombadólt sásfészek. Az aranybánya nyirkos tárnáit a társaságnak csak férfitagjai tekintették meg, mert több órai földalatti tartózkodás és gyaloglás nem női idegeknek való.

Napokat lehetne Selmebánya nevezetességeinek megtekintésével élvezetesen és tanulságosan eltölteni. Hej, de a kocsis csak egy napra van fogadva!

Kábult fejjel, vastag porréteggel borítva tértünk vissza az esti órákban Vihnyére, melyről befejezésül csak azt mondhatom, hogy ha hazánk csakugyan Isten kalapjának bokrétaja úgy e bokréta egyik szép virág-szála Vihnye és környéke.

Nem komplikálja azt az ügyet az építő mesterek által felállított munkaközvetítő sem, mert ez a mellett, hogy kötelezi az építő munkások egyéb szakait, mint az asztalos, az ács, a fémmunkás, festő munkásokat, — nem kötelezi a kőműves segédeket. És bár a szervezett munkások körében nagy a forrongás a közvetítő ugynevezett bárca rendszere miatt, de ez nem hat ki a kőműves munkásokra, kiket, ismételjük, szerződésük köt a jövő évig.

Ezeket akartuk az igazság és a való tények érdekében megjegyezni.

A kistemplom renoválása.

Lebontják a kupolát.

Megkezdték a munkálatokat.

— május 24.

(Saját tudósítónktól.) Tudvalevően az április közepe táján városunkba dühöngő szél-vihar legjobban a ki-templom tornyát rongálta meg, még pedig oly veszedelmes módon, hogy a restaurálásról nyomban intézkedni kellett. Az ev. ref. egyház presbiteriuma egy bizottságot küldött ki, hogy az a maga hatáskörében intézkedjen a bádogtetőzet részeinek folytonos lezuhanása által előidézett veszedelem gyors elhárításáról.

Ezen bizottság minapi ülésén olyan határozatot hozott, hogy a torony köré állványzatot emeltet, amely a lebontási munkálatoktól eltekintve azt a célt is szolgálja, hogy a járókelőket megóvja a bádogtetőzet foszladozó részeinek lezuhanásától. Az állványok feirakását tegnap már meg is kezdték. A toronykupola három oldalról lesz körülvéve állványokkal, szabadon egyedül a Széchenyi-utóra néző oldal marad.

Ha az állványzat fölrakás befejezést nyert, úgy megkezdik a mostani rongált állapotban lévő kupola lebontását. Az egész kupola le fog kerülni, egy pár napig teljesen kopaszon fog állni a torony, melyre aztán a bizottság későbbi határozatához mérten új tetőzetet emelnek.

Erre vonatkozólag, mint ismeretes — két terv merült föl. Az egyik, hogy a torony felső részét, az oralap fölött sima beton tetővel látnák el és oldalait bástyaszerűleg kiképeznék. A másik terv a sisakszerű tetőt veti fel. Az előbbi azonban sokkal nagyobb tetszéssel találkozott és minden valószínűség szerint a bizottság jövő heti ülésében a bástyaszerű tetőzet tervét fogadja el.

Különbömben most a lebontás alkalmával kiveszik a toronyból az óraszerkezetet, mely szintén nem valami jó állapotban, van miéértis új szerkezettel fogják felcserélni.

Romaniai menekült Debrecenben.

Fogadására a rendőrség készül, mert szélhámoskodik.

— május 24.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni rendőrség igen érdekes ügyben indított nyomozást. Ugyanis a székesfehérvári rendőrhatalóság táviratban felhívta a debreceni rendőrség figyelmét, hogy egy körmönfont szélhámos többrendbeli csalás elkövetése után onnan megszökött és az ország keleti részei felé vette útját. Az ottani rendőrség nyomoztatta. A nyom egészen Hajdumegye határáig vezette a rendőri közegeket, de itt aztán a vakmerő szélhámos útját, teljesen elvesztették szem elől. Valószínűleg vagy Debrecenben, vagy környékén ütötte fel tanyáját, éppen azért a debreceni rendőrség széles körben megtette intézkedéseit a vakmerő szélhámos elfogatására.

A csaló 60-65 év körüli, elegáns megjelenésű, teljesen simára borotvált arcú.

Nyugalmozott görögkeleti papnak adja ki magát. Azt mondja, hogy eddig Romániában tartózkodott, de hazáját, az ottani lázongás miatt, pár hónappal ezelőtt elhagyta.

A legváltozatosabb csalásokat követte el eddig, természetesen mindenütt nagy összegeket csalva ki áldozataitól.

Székesfehérváron is Tóth Mihály vendéglőst és Zilahi Sándor borbélyt csapta be nagyobb összeg erejéig. — A csalást egész üzletszerűen űzi, árul hamis gyémántot, potom áron ad el nagy összegű, rendszerint románai bankokra szóló, hamisított takarékpénztári könyveket. Ezenkívül szélhámos-ságainak sok-sok ága van, úgy, hogy azokat lehetetlen mind felsorolnunk.

A debreceni rendőrség állandó figyelemmel kíséri az érkező vonatokat, hogy idejében elcsíphesse a romániai csaló menekültet, ki valószínűleg származását is csak azért festi így a hiszékeny emberek előtt, hogy könnyebben lépze csalhassa őket.

Polónyi Dezső párbajügye.

Nem parolázás: becsületsértés.

Mindkét felet állították.

A múlt ősszel, valami lovagias affér dolgában, fölkereste dr. Polónyi Dezső országgyűlési képviselőt két segéd, dr. Gajary István és Lakatos Sándor hírlapíró. Amint a két megbízott előadta jövedele célját, Polónyi kijelentette, hogy az egyikkel, Lakatossal nem hajlandó szóba állani és vele kezdet sem fogott. Erre mindketten távoztak és Lakatos provokálta a képviselőt, akivel utóbb meg is verekedett, kardra.

A párbajban Lakatos kapott könnyebb vágást az arcára s ma ismét találkoztak a törvényszék előtt, mely dr. Sárkány bíró elnöklésével, párviadal vétsége miatt vonta őket felelőségre.

Polónyi Dezső, akit különben már kétszer büntettek meg hasonló vétségért, kijelentette, hogy kénytelen volt a kért elégtételt megadni és ezuttal is párbajt vívni. Kezet azért nem nyújtott Lakatosnak, mert darabont-hirében állott s tudomása szerint a többi képviselőtársai is úgy viselkedtek akkor vele szemben.

Lakatos Sándor, mint tartalékos tiszt, felettes katonai hatósága utasítására provokálta Polónyit. — A sérülése csak jelentéktelen volt.

Ezután Ridi Antal honvédszázadost, ki a párbajnál vezetősegéd gyanánt szerepelt, halgattak ki. Lakatos megbízásából egy segéd társával kereste fel Polónyit.

Elnök: És mit felelt az uraknak?

— Hogy tényleg sértett és kész elégtételt adni.

— A párviadal miként folyt le?

— Szigorúan a szabályok szerint.

— Ki sebesült meg?

— Lakatos ur és bár a sérülése csekély volt, meg kellett állapítanunk a harc képtelenségét.

A törvényszék, dr. Uzonyi kir. ügyész vádja után, Polónyit két napi és Lakatos egy napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Sóvágó életfogytiglani ítéletét helybenhagyták.

A Kuria döntése.

— május 24.

(Saját tudósítónktól.) A „Debrecen“ tegnapi számában megírtuk, hogy a Kuria mai ülésében foglalkozik Sóvágó János ügyével, illetőleg azzal a semmiségi panaszszal, melyet Sóvágó védője a Méliusz-téri rablógyilkossági bűnpörben az esküdtszéki életfogytiglani fegyházra szóló ítélet ellen benyújtott a királyi Kuriához.

A Kuria, mint fővárosi tudó-

-itónk jelentí Hárch Tóth János elnökle alatt tegnap foglalkozott a semmiségi panasszal. Megjelent az ülésen Dr. Kardos Samu védő is.

A Kuria Büchler korona ügyész indítványára a benyújtott *semmiségi panaszt elutasította, így Sívágó János életfogytiglani ítélete jogerőre emelkedett.*

Igen érdekes, hogy Sívágó János még a büdsszentmihályi rablásokban is vádolva van büntetésességgel. Ezen rablások bűnügyét május 31-én tárgyalja a debreceni esküdtbíróóság. Ha ezekben a rablásokban szintén bűnösnek találják Sívágót úgy az a helyzet is elő állhat, hogy Sívágóra összeünetetés képpen esetleg *kötél általi halált is kimondhatnak.*

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETÉNÉL.**

Rálőtt a feleségére, mert elhagyta.

— **Esküdtszéki főtárgyalás.** —

— május 24.

(Saját tudósítónktól.) Egy szerencsétlen viharokkal és folytonos háboruskodással tett házaseset képét vetette fel a tegnapi esküdtszéki főtárgyalás. E boldogtalan házaseset utóvégre is két revolverdurranáshoz vezetett.

A férj, Gulácsy Miklós hajdusoboszlói gazdálkodó 1906. év május 12-én, délután két revolverlövással leterítette hűtlen feleségét, aki megelőzőleg pár héttel elhagyta.

Az asszony a merénylet következtében nem halt meg, csak súlyosabb természetű sérüléseket szenvedett. Gulácsy Miklóst pedig a vádtanács az esküdtszék elé állította házastársron erős felindulásban elkövetett szandékos emberölés kísérletének büntette miatt.

Gulácsy bűnpörét tegnap tárgyalta az esküdtbíróóság. A tárgyaláson Kerekes János elnökölt, szavazó bírák Balogh Zsigmond és Tóby Elek voltak. A védelmet dr. Schwarz Artur, a vádat dr. Thury Endre ügyész képviselte.

Az esküdtszék a következőkép alakult meg: Rendes esküdték lettek: Vilmányi Imre, Juow Lajos, Vida Lajos, Kerekes Laszlo, Rajzó Miklós, Hoff Lajos, Harsányi Istvan, Teak Matyas, Lam Sandor, Gyémánt Samu, Zelenka Samuel, Mayer János. Potesküdték: Madar Istvan, Suvóitós Sandor.

A vádlott kihallgatása.

E után a vádlott, Gulácsy Miklós 45 éves szoboszlói gazdálkodó kihallgatása következett.

Elnök: Bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott: Nem.

— Törvényes felesége magának Czeglédi Lidia.

— Igen.

— Az anyakönyvi kivonatból látom, hogy maguk 21 éves házások. Mindig együtt éltek?

— Dehogy! 20 év alatt közel 35 ször hagyott el.

— Milyen asszony volt a maga felesége?

— Rendetlen volt nagyon. Családomat nem gondozta kellően. A gyermekeket elhanyagolta.

— A merénylet elkövetése előtt mennyi idővel hagyta el magát a felesége?

— Öt héttel.

— Mikor indította meg felesége ellen a válópert.

— 1905-ben, de megszüntették közöttünk az eljárást.

— Az alatt az öt hét alatt találkozott maga az asszonnal.

— Nem. De egy ízben Szoboszlaiék tanyájára izentem az asszonyhoz, hogy jöjjön vissza és ha gondozza a családot, elnevezem ki a hűtlenségét.

— Igen, hogy maga ez időtől kezdve mindig töntött revolverrel várt.

— Igen, de ezt csak önvédelemből tettem.

— Miért ment maga 1906. május 14 én Szoboszlaiék tanyájára felé.

— Egy buzátoldat akartam arra felé nezni.

— Hol találkozott maga a feleségével.

— A buzátoldat, az asszony egy Nagy Bernát nevű emberrel jött.

— Mi mindent neki maga, mikor közltek egymáshoz.

— Összöltem neki: „Hát jobb neked Szoboszlaiék négy malacca, mint az én gyermekeim“. Az asszony erre azt felelte, „bizony elebb való“.

— Szóltak még valamit?

— Igen is és eközben folyton közeledtünk egymáshoz, de az asszony megtagadta a kéresem, hogy jöjjön vissza, ekkor...

— És mi történt?

— Az asszony a sze edásból egy régi pisztolyt rántott elő és azzal felem lött.

— Maga erre mit csinált?

— Annnyira felindultam, hogy előrántottam én is revolveremet és a benne lévő két golyót rá löttem. Az asszony erre térdre esett és én pedig felkaptam a feleségem földön heverő pisztolyát és elszaladtam.

— De mondja csak, mikor a rendőrök magánál a merénylet után megjelentek, miért adta át a felesége pisztolyát és miért rejtette el a maga revolverét.

— Nagyon izgatott voltam és eltévesztettem a dolgot.

— Miért nem a maga revolverét adta át tévedésből. (Derűtség.)

— Nézze csak! maga már éppen háromféle módon vall. Másként mondta el a dolgot a rendőrségen, a vizsgálóbíróóságon és itt a törvényszéken.

— Akkortájt nagyon meg voltam zavartva.

A sértett vallomása.

Majd az asszonyt hallgatták ki. Kiseb jelentőségű kérdések után.

Elnök: Miért tartott maga asszony léte magánál pisztolyt.

— Azért, mert az uram folyton fenyegetett, hogy megöl.

— Azon a napon miért volt magánál a pisztoly.

— Szoboszlóiék mondták, hogy vigyem ki, verebeket löni.

— Mi történt, mikor a tanya mellett összetalálkoztak.

— Ő felém tartott egy revolvert és elkiáltotta magát: „Na megállj te szajha, most leszámolunk“.

— Hat arra a kérdésre, „hogyan előbb való neked Szoboszlóiék malacca, mint az én gyermekem“, — maga mit válaszolt.

— Azt, hogy „ott élek, ahol kenyert adnak!“

— Melyik lövésre esett maga a földre.

— Mindjárt a legelsőre, de aztán felkestem.

— Hogy került a maga kezébe a revolver.

— Hát mikor egy kissé fölocsudtam, hogy védjem magam, kirántottam a szeredásból.

— Ezután sütötte el ismét a pisztolyt Gulácsy.

— Igen. A második lövésre már összeestem.

— Tehát maga nem tett lövést.

— Nem.

— De hát akkor hogy került a maga pisztolyába üres hüvely?

— Azelőtt egy pár nappal szarkára löttek vele Szoboszlaiék.

A vallomás után szembesítették őket az ellentétes vallomásokra vonatkozólag.

Az asszony kész megesküdni vallomására.

Ezután egész sereg tanut hallgattak ki, akik azonban csupán a részletkérdésekre tudtak felvilágosítást adni.

A perbeszéd — az ítélet.

Délután a perbeszédre került a sor. Dr. Thury ügyész vádbeszéde után dr. Schwarz Arthur tanácsos vedbeszéde következett.

A védő beszéde kimutatta, hogy a vádlott mily rettenetes lelkiállapotban követte felesége ellen a merényletet. Utalt a bizonyítási eljárás során felmerült azon körülményre, hogy az asszony házaseset tartama alatt harmincszor hagyta el az urat, kiknek lelkiállapota természetesen a kétségbeesés végig számított jutott. Védőnek súlyos testi sértes büntetésében kéri bűnösnek kimondani.

Ezután az esküdték verdiktje alapján a törvényalkalmazó bíróság Gulácsy Miklóst **egy évi és két havi börtönnel** ítélte.

A védő azonban semmiségi panaszt jelentett be.

Thaly Kálmán ünneplése.

Fogadtatás és esti zene.

— május 24.

Thaly Kálmán, városunk szeretett 48 as képviselőjének, az országos függetlenségi párt nagynevű díszelnökének országgraszoló nagyvárnyu ünneplésében résztvesz a debreceni társadalom minden rétege.

Az ünnep nem marad pusztán hivatalos jellegű.

A rendezőség gondoskodott arról, hogy a nép a maga hatalmas nagy tömegében kifejezésre juttathassa a nagy kuruc iránt érzett igaz tiszteletét. És bizonyára a népérzelemnek ez az őszinte, benső megnyilatkozása örvendeztetni meg legjobban a nagy ünneplést, aki Debrecen polgárságára mindig büszkeséggel emlékezik s aki egész életét a magyar nép szolgálatára szentelte.

A vasárnap délutáni nagyerdei népünnepe kivül különösen két alkalma lesz a város hazafias közönségének, hogy Thaly Kálmánt lelkesedéssel üdvözölhesse.

1. Szombaton este 6 óra 48 perckor a vasuti állomásnál Thaly fogadtatása alkalomával.

2. Vasárnap este 9 órakor Thaly Péterfia-utca elején, a Bekényi-házban levő lakásánál az összes dalegyletek által rendezendő esti zene alkalmával.

A függetlenségi párt vezetősége ezuton is felhívja polgárságunkat, hogy ezen alkalománál teljes számmal hatalmas tömegben jelenjen meg.

Mindenki jöjjön el!

Izzó lelkesedéssel juttassuk kifejezésre azt, hogy Debrecen népe őseink hagyományára szerint most is rendíthetetlenül kitart a nemzeti eszme és a függetlenségi és 48-as párt lobogója mellett, melynek — Thaly Kálmán személyében — egyik legkiválóbb harcosát ünne, eljük.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **Személyi hír** Jablonovszky József, a m. kir. rovarani állomás igazgatója Bécsből, hol a nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson vett részt, a Hortobágyra érkezett.

— **Látogatások.** Tolcsvai Nagy Gábor ezredes, a debreceni VIII. sz. csendőrkörlet parancsnoka, tegnap délelőtt sorra látogatta Debrecen város tanácsának tagjait. A kerületi parancsnok Wessprémy főispánnal is tett tisztelegő látogatást.

— **A debreceni függetlenségi párt** tegnap délután tartott intéző bizottsági ülésén jegyzőjévé a város újabb jogász nemzedekének egy igen tehetséges tagját dr. Juhász Nagy Sandort választotta meg.

— **Thaly ünneplése a pártban.** Megírtuk tegnap, hogy páriunk hétfőn délután 5 órakor fogja ünnepelni szeretett jubiláns képviselőket, Thaly Kálmánt, a pártkörösszes helyiségeiben. Az elnöki üdvözlés után a párt intézőbizottsága megbízásából, az I. kerület választópolgársága nevében Jeney Miklós rendőrkapitány, a függetlenségi eszmék lelkes híve, fogja üdvözölni Thalyt.

— **Elbocsátás.** A honvédelmi miniszter Grumann László debreceni 3-ik honvédelmi alvezetési tartályos hadnagyot a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsátotta.

— **Egy főhadnagy távozása.** A debreceni ur-i társaságoknak egyik igen kedvelt s a helyőrség tisztikarának egyik legkitűnőbb tehetségű fiatal tisztje, Dalmy Tibor második honvédhuszárezredbeli főhadnagy június elsején eltávozik Debrecenből. Dalmyt, ki legközelebb százados lesz, a honvédelmi miniszter a honvédfőparancsnoksághoz osztotta be Budapestre. Az áthelyezés tehát kitüntetés számba megy.

— **Zászlószentelés a főrealiskolában.** A debreceni állami főrealiskola ifjusága a város hatóságának, testületeinek és közönségének adakozásából remekművű zászlót készíttetett s azt június 16-ik napján, vasárnap délelőtt nagyszabású iskolai ünnepség keretében leplezi le. Zászlóanya nem lesz. Az ünnepre meghívják a várost, a társközépközpontokat, az egyesületeket s a városi előkelőségeket. A tanárkar kebeléből kiküldött bizottság s az ifjakból alakuló rendezőbizottság szorgalmasan munkálkodik az ünnep előkészítésén.

— **A Thaly-alapítvány oklevele.** Debrecen városa, az e hó 26-án tartandó rendkívüli közgyűlésen 40.000 koronás Thaly Kálmán alapítványt tesz, melynek kamataiból a létesítendő debreceni egyetem négy tanszakának legkitűnőbb előmenetelű egy-egy hallgatója fog ösztöndíjat kapni. A városi tanács tegnap foglalkozott ez ügyvel s elhatározta, hogy az oklevél tervezetére nézve kikéri a jog- és pénzügyi bizottság véleményét. — (E bizottság ma délután 3 órakor tart ülést.) A tanács indítványa az, hogy az alapítvány kamatai csak akkor adassanak ki, ha a debreceni egyetem létesült. Az alapítványt a város kezeli s öt százalékos kamatait a város költségvetésébe évenként felveszi. Az ösztöndíjakat az egyetem egyes fakultásain előadó tanárkarok javaslata alapján óhajtaná a tanács kiadni.

— **Harmincéves találkozó.** Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tiszti főügyész, volt iskolatársai megbízásából felhívja azokat, kik a debreceni ref. főgimnáziumban 30 éve vele együtt tettek érettségi vizsgálatot, hogy a harminadik tiz éves találkozóra, mely különösen ünnepies lesz, gyűljenek össze Debrecenbe. A főügyész e héten boosátja ki a meghívókat. — Az érdekes találkozás június közepén lesz.

— **A Székelyhid-nagyléti vasut.** A Vállalkozók Lapja írja ezt a Debrecen forgalmára nézve nagyérdékű néhány sor. A székelyhid-nagyléti vasut megvalósítása rövid időn belül várható, mert az érdekelt községek a kért hozzájárulási összegeket egymásután megszavazzák. A tervek már készen vannak és az engedélyezési eljárás a közel jövőben meg lesz.

— **Basa György emléke Hajdubagason.** Hajdubagos község volt lelképásztornának, Basa Györgynek síremlékét folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt leplezik le az ottani ref. temetőben, az egyházmegyei értekezletre megjelenő lelkészek és érdeklődők nagy részvételével. Basa György nagyon sokat adozott egyházi és jótékony célokra. A debreceni főiskolának és a kántusnak is igen szép alapítványokat tett, melynek gyümölcsét azóta sok szegénysorsú édeses ifjú élvezi. Az alapító emléke iránti kegyeletből kirándul Hajdubagosra a főiskola teljes ének-kara, hol a leplezés alkalmával gyászadalokat fog előadni. Délután két órakor aztán az egyházi értekezlet és a kántus tagjai számára díszbéd lesz, mely után külön vonattal fognak visszatérni Debrecenbe.

— **Mariay Péter gyász.** Mariay Péter, országos képviselőt súlyos csapás érte. Egyetlen leánya, Anna tegnapelőtt délután, hosszas szonvedés után meghalt. A gyász-esetről a következő gyászjelentést adta ki a gyászoló család: Mariay Péter és neje Nagy Ida mint szülők, Dr. Mariay Ödön és Dr. Mariay Barnabás mint testvérek, nagyon szomorúan tudatják, hogy egyetlen leányuk, illetve nővérük Mariay Anna-Maria régtől fogva tartó lassu hervadozás, közelebb hat heti súlyos szonvedés után, 18 éves korában, e hó 22-én este 9 órakor csendesen elhunyt. — Temetése e hó 25-én, délelőtt 10 órakor lesz, az ev. ref. egyház szertartása szerint. Nagyléti, 1907. május 23. — A temetést Gebauer K. temetkezési-intézete (Kossuth-utca, Városház-épület) rendezi.

— **Az alispán a sáskairtasnál.** Kovács Gyula alispán ma reggel Nadudvarra utazik, hogy az ott folyó sáskairtási munkálatokat megtekintse. Az alispánt, ki egész nap kinn lesz a nádudvari határban, a járás főszolgabírája kíséri.

— **Booskay fejedelem szobra.** A hajduböszörményi Booskay-szobor leplezését előkészítő bizottság e hó 25-én, szombaton délelőtt 10 órakor a vármegyei ház kisebb tanácstermében utolsó ülést tart, melyen az ünnepségre érkező illusztris vendégek fogadtatásának részleteit beszéli meg. Az ülésen Kovács Gyula alispán elnököi.

— **Vasutigazgatósági ülés.** A debreceni hajdunánási helyi érdekű vasut igazgatósága június 4-én, kedden délelőtt kilenc órakor, Debrecen város közgyűlési termében ülést tart, melyen folyó ügyeket tárgyal.

— **Kantus ünnepély.** A debreceni ref. főiskola hírneves énekkara folyó hó 25-én, szombaton délután 5 órakor a kollégium énekkermében a kegyes alapítók emlékeztetere emlékünnepelet rendez, melyen az ünnepély műsorponijai közé ékelve felolvassák az alapítvány kamataiból ez alkalommal jutalmazott kántustagok névsorát is.

— **A debreceni ref. tanítók** segélyegyesülete ez évi jubilánsát június hó 8-án tartja meg a Dobos-pavillonban. A mulatság iránt nagy az érdeklődés.

— **A Debrecen-nagyvárad** vasut A debrecen-nagyvárad közvetlen vasut közgazgatási bejárását

tegnap délelőtt folytatták a közeli Derecske község házánál, hol a bizottság tagjai, Debrecen város képviselőinek kivételével, valamennyien megjelentek. A bizottság a Derecske határáig nyuló vonatrész bejárásával végzett. Derecske természetesen szintén külön állomás lesz, s állomási épületét e célra megnagyobbítják. A községek hozzájárulása régebben már biztosítva van.

— **Utóállítás.** A Pavillon-taktanyában tegnap délelőtt 9 órakor utóállítás volt. A jelentkezett 42 hadkötelesből nyolcat besoroztak, egy előállított apát keresetképtelenségük nyilvánítottak.

— **Eleven élet a Nagyerdőn.** Pünkösd óta ugyancsak megváltozott a Nagyerdő egyhangú, komor képe. A míg ezelőtt az esti órákban mindenki befelé igyekezett a városba, addig most napnyugta után kezdődik az eleven élet a pompás üdülő helyen. A nagy változást a Suchán-féle Edison-színház okozza, amely elsőrangú látványosságaival kiváló élvezetet és szórakozást nyújt a napi munka faradalmaitól. Az Edison-színházban délután 4 órakor kezdődnek az előadások s óránként esti 11-ig tartanak. Itt említjük meg, hogy a városban lévő Edison-színházban, melyben új dinamógepet állít fel az igazgatóság, néhány nap múlva szenzációs ujdonságban lesz része a közönségnek.

— **Athléták versenye.** A Debreceni Akadémiai Athléta Club országos versenye, mint már megírtuk az akadémiai Athléta Club 30-án rendezti országos főiskolai versenyt a nagyerdei sport téren. A rendezőség dr. Jászai Viktorral az élén mindent elkövet, hogy e verseny minél jobban sikerüljön s a közönség pedig szórakozzon s ezért vették fel a szórakoztató füles labda versenyt — a helyáratat is, hogy minél számosabban megnézhessek a lehető legszerényebb árban állapították meg. — Helyárat: Páholy 10 korona (5 személyre). Tribün ülés első hely 1 kor. 60 fillér, második 1 kor 20 fill. Tribün oldal ülés jobb felől, bal felől, első oszlop, első hely 1 korona, második oszlop, második hely 80 fillér, első hely 70 fill., második hely 60 fillér, állóhely 50 fill., (Diákjegy 30 fillér. — Jegyek előre valthatók Bán Kálmán fűszer üzletében a Kollégium mellett s a verseny napján a nagyerdei sport téren.

— **Hajdu vármegye telefonja.** Hajdu vármegye telefonhálózatának kiépítéséhez, Kossuth miniszter sürgős rendelete dacára, már csak június elején fognak hozzá. A nagyváradai postaigazgató, Siket Tarján tegnap arról értesítette az alispánt, hogy a kereskedelemügyi miniszter utasításához képest Buzás főmérnök hétfőn Debrecenbe érkezik s a telefon-létesítés közelebbi módozatai dolgában tárgyalni fog Kovács alispánnal.

— **Vizhiány a Hortobágyon.** Az ideitartós szárazság, úgy látszik, a kutak vízszolgáltató képességét is megcsökkentette. A Hortobágyról jelentik, hogy a hatalmas puszták kutjai, melyek évtizedek óta bőséggel adták a vizet, részben felmondták a szolgálatot, részben pedig korlátolt mennyiségű vizet adnak. Ez a baj annál kellemetlenebb, mert a sáskairtó munkásoknak sok vízre volna szükségük s féltik, hogy ezen akadály miatt a szépen indult munkát félbeszakítják.

— **Állatbetegség.** Tiszacsépe község állatai között járványszerű rühör dühög. Orosz Sándor középponti főszolgabíró a községet s határat zár alá helyezte.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** A Nemzetközi Sütők, Cukrász és rokon ipari kiállítás Budapestten f. május hó 28-án nyílik meg. Szakmabeli mesterek, segédek és inasok részére kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványokat ad a igényeimüket igazolóknak a debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatala. — A

Kereskedelmi Múzeum megküldötte a keresk. és iparkamarának a cs. és kir. haditengerészeti azon szükségleteinek jegyzékét, melyek a folyó évben nagyobb mennyiségben be fognak szeroroztatni. Ilyenek: műszerek, gyógyszereszközök, vegyszerek, vascikkok, szerszámok, kötél, festék, bőr, üvegáruk, vászon, kelme, paszománt, építőanyagok, kefe, és ecsetáruk. A jegyzék a kamaránál megtekinthető.

— **Zárlat egy állategészségügyi körzetben.** Kiss József helybeli sertéske-reskedő Kőbányára szállított sertései közül egyet heveny sertésvészben találtak. Távirati-
lag értesítették a rendőrkapitányságot, mely a VIII. állategészségügyi körzetben szigorú vizsgálatot rendelt el, amelynek minden valószínűség szerint a körzet zárólata lesz az eredménye.

— **A nagyerdei fürdő árai.** Irtunk már arról, hogy a tanács utlakozott Balkányi Ede dr. városi fürdőbérlelő azon ténye ellen, mellyel a nagyerdei fürdő árait 20 százalékkal önkényesen fölemelte. A bérlelő most bejelentette, hogy a rendőrkapitányság intézkedése folytán a fürdők ismét az eredeti áraikon látogathatók. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **A debreceni kulturpalota ügye.** A régtől fogva küzdő debreceni kulturpalota ügye jelentős lépéssel halad most előre. A kormány ugyanis elhatározta, hogy a kulturpalota céljaira tetemes összeget fog rendelkezésre bocsátani. Ezen örvendetes segítség, mely minden bizonynyal végleges stádiumba viszi a kulturpalota ügyét, a kormányzati jubileum alkalmával fog megtörténni. Ugyanis a kormány Ferencz József negyven éves alkotmányos uralkodásának emlékét a többi között azzal akarja megörökíteni, hogy az ország nagyobb városaiban építendő kulturpalotáknak tetemes segélyösszegeket folyósít. Ezen kulturpaloták közt első helyet foglal el a debreceni, de ezen kívül kulturpalota lesz Kassán, Temesvárott és Pozsonyban.

— **Betörés.** Szántó Miklós bankhivatalnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy miklós-utcai lakására tegnap ismeretlen tettes betört és szekrényét feltörve, egy gyémántkőves és egy lilaköves gyűrűt elrabolt. — A kár hatvan korona. A rendőrség nyomozást indított.

— **Uj villamos-színház.** Rosenberg Simon, az „Othon“ kávéház tulajdonosa engedélyt kért egy, a kávéház nyári helyiségéből felállítandó új villamos-színházra. Az engedélyt minden valószínűség szerint meg fogják adni.

— **Halálozások.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kopányi Katalin ev. ref. 16 hónapos, Mendre Julianna ev. ref. 2 éves, Nagy István ev. ref. 40 éves, özv. Schwartz Jánosné izr. 36 éves.

— **Csak rövid ideig tart** már Piac-utca 24. szám alatt — a Darvas-téle esődtömeg elárúsítása. — Potom árban lesznek eladva blusok, felöltők, alsó szoknyák, napernyők. A teljes berendezés eladó.

— **Olcso és szép legyezők** Mentzenél Kossuth-utca 4. sz.

x **Tennis Rakettek, labdák és cipők hölgyek és urak részére nagy választékban Békés Lajosnál.**

x **Üzlet átvétel.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a Degenfeld-téren lévő „Kis pipa“ emü vendéglőt a mai napon átvettem, s törekvésem leendő, hogy vendégeim teljes megelégedését kiérdemeljem, amennyiben,

hogy ugy jó ösmerőseim, valamint barátaim pontos kiszolgálással meglesznek elégedve, szives látogatásukat kérve, maradok tisztelttel Fixl György vendéglős.

Uti készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

FERENCZ JÓZSEF keserüvité

kitűnő gyógyszerész étvágyt. lánagnál és emésztési zavaroknál. 14

„István“ Gőzmalom Társulat Debreczen.

Felhívjuk t. részvényeseinket, hogy **folyó évi június 1-től 30-ig** bezárólag jogosítványainkat pénztárunknál kicserélés céljából letétbe helyezzék, megjelölve egyúttal azon nevet is, amelyre az új részvény kiállítandó.

Debreczen, 1907 május 23.

„István“ Gőzmalom Társulat.

Távirat és telefon.

A delegátusok választása.

Budapest, május 23. A képviselőház még a nyári szünet előtt megválasztja a delegátusokat.

A házelnök nyilatkozata.

Budapest, május 23. Egynehány fővárosi lap hírére vonatkozólag ma Justh Gyula házelnök a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy hamis az a hír, mely szerint ő reakciónak mondotta volna a függetlenségi pártot. Ha az igaz lenne, ő meg sem maradhatna a párt kötelékében.

A koalíció értekezlete.

Budapest, május 23. A koalizált pártok ma esti értekezletén elhatározták, hogy a cselédtörvénynek a Házban való tárgyalás alkalmával senkit sem fognak szabad szólási jogában korlátozni, de elvárják, hogy a már elvetett indítványokat nem terjeszti be újra.

Kigyuladt az ecsedi lóp.

Szatmárnémeti, május 23. Az ecsedi lóp ma ismeretlen okból kigyuladt. A lóp óriási területen lángokban áll. Az oltásra még gondolni sem lehet.

Leköszönt főispán.

Budapest, május 23. Bauszern Guidó a fogarasi főispán ma beadta lemondását. — Elfogadták.

Erdőégés a főváros határában.

Budapest, május 23. A Lipótmező mellett elterülő fenyves ma este kigyuladt. — A hatalmas lángok a tébolyda betegek közt nagy pánikot okoztak. Az oltás a legnagyobb apparátussal folyik. — A tűz gyújtogatás következménye.

Egy grófnő serecsétlensége.

Budapest, május 23. Tegnap délután a Margitszigeten galamblovó verseny volt, amely után gróf Zichy István kerti ün-

nepelet rendezett. Az ünnepélyen együtt volt a mágnavilág legtöbb tagja, akik részt vettek a kocsiversenyben és kocsikorzóban. A korzó alkalmával egy kocsit nekiment Gerliczy Erzsébet bárónő kocsijának, melyben Csáky Ily grófnő ült. Csáky grófnő az összeütközés következtében kiesett a kocsiból, súlyos belső sérüléseket és agyrázkódást szenvedett.

Leánya s unokája gyilkosa.

Zimony, május 23. A Pancsovával szomszédos Franzfeld községben rémes gyilkosság történt. Özvegy Knézil Róza az ejjel térzett leányát és annak kis gyermekét hurokkal megfojtotta. Knézilné leánya egy idő óta külön él férjétől, mert az esődbe jutott. A fiatal asszony most vissza akart térni férjéhez, amit anyja nagyon ellenezett és többször megfenyegette, hogyha visszatér férjéhez, megöli őt. Knézilné, miután megfojtotta leányát, annak gyermekét többször a falhoz csapkodta, majd a gyermek kiömlő vérével bekente a gyilkos az ágyat. — Reggel a szomszédoknak azt beszélt Knézilné, hogy leánya örülségi rohamában meggyilkolta gyermekét, majd önmagát fojtotta meg. Midőn a csendőrség elakarta fogni az öreg asszonyt, ez a padlásra menekült, hogy felakassza magát, de ebben megakadályozták. A gyilkos asszonyt a pancsovai kir. törvényszékhez kísérték.

Elfogott tolvajsözövetkezet.

Arad, május 23. Valódi tolvaj szövetség működéséről ráutotta ma le a leplet az itteni rendőrség. A tolvajok az állomás fűszer és ruharaktárait lopkodták rendszeresen. A leleplezés hírére 2 vasuti kocsitól öngyilkosságot követett el. 36 kocsitól a rendőrség letartóztatott.

Beszámoló Karcagon.

Karcag, május 23. Táviratozzák: Abrahám Dezső, a karcagi választókerület orsz. képviselője vasárnap több képviselő kíséretében Karcagra érkezik, hol beszámolót tart. A választópolgárok a képviselőt diszes fogadtatásban részesítik.

LEGJOBB INGEK SZABASU INGENEK FEREKENEL

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Üzlethelyiség vagy nagyobb földszinti lakás tágas mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belső városban, közeli időben való bérbevételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához kéretnek. 456

Egy takarítónő, aki szobafényezéshez is ért, azonnali belépésre kerestetik. Hungária II. emelet. 466

Egy házmester, nős, a házhoz, egy másik házmester, nős a kertben, egy bejáróné vagy takarítóné és egy fugyerek hetesnek felvétetik Arany János-utca 59. sz. a. 447

Permetezéshez legelőkeltebb és legolcsóbb az ország szerinte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debrecen, I. Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „S u g á r” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve. 418

Eladó granat-fák Darabos-utca 26. sz. alatt.

Jókai magy. nábob diszkótésben, új, 10 forint helyett csak

◀ 5 forint ▶

Harmathy
könyvüzletében 52
Füvészkert-utca 14.
Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szívarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak ujságárulásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Napernyők

óriási választékban
és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul újonnan behuzatjuk

Köszvény!

eilen személ több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

SZÖNYEGEK

jutta, spárga, hollandi, kiddemünster, tapasztry, veloux, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegek, diványterítők, — butorszövetek és creppek, vlaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők
szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

VÁSZON ÁRU

fehérneműek, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és osikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendők, és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból
mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kaszmír és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatszobkendők

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, t. n. is kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló belésárak, turi-ta ingek

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruhaszövet.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatövök, csipke- és selyemsálók, batiszt- és csipkegallérok, nyakkendők, keztyűk, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-, szalag-, selyemkendők

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak

gyermekek részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.